

Igor Mirković: V goste bodo prišli tudi umetniki, ki so preganjanje občutili na lastni koži ali ga še vedno občutijo, od selektorja turškega filmskega festivala, kjer so filmi cenzurirani, ker ne ustrezajo trenutnemu režimu, do Maše iz Pussy Riot, ki je bila zaradi nastopa v cerkvi v zaporu. **✎** Darja Šter

INTERVJU / IGOR MIRKOVIĆ, DIREKTOR MOTOVUNSKEGA FILMSKEGA FESTIVALA

Uspeh: manj občinstva

✎ Gregor Bauman

S projekcijo filma *Lepo notranje sonce* režiserke Claire Denis se danes odpira jubilejni, dvajseti Motovunski filmski festival. Če smo povsem natančni ali matematični, gre za enega manj, trinajstega so iz vraževerja namreč preskočili, a Motovun je vedno imel svoje posebno štetje, kot je bil sprva poseben festival, ki je postal vzor ali boter številnim manjšim festivalom, ki so preplonkali njegovo filozofijo. Pred začetkom se je na hitro izpovedal direktor MFF, Igor Mirković.

Ali je bilo težko zdržati prvih dvajset let?

Niti ne, saj smo vedno imeli občutek, da počnemo nekaj, kar si ljudje želijo. Ekipa festivala jim je te želje ali sanje samo uresničila. Motovunski filmski festival je namreč v neposrednem stiku s svojim občinstvom, zato stvari na zunaj potekajo zelo preprosto. Če obrnemo fokus, se pravi, da pogled usmerimo od znotraj, je priprava in realizacija festivala podobna jadrnanju po viharjem morju. Vode nikoli niso mirne, a čež vse visoke valove nam barke uspe pripeljati v varen pristan. Tako je minilo vseh osemnajst festivalov do zdaj.

Festival v Motovunu je ostro in neposredno posegel v klasično formo filmskih festivalov ter obiskovalcem ponudil nekaj več, ponudil jim je doživetje. Velja za prvega v nizu festivalov, ki se jih ne obiskuje, temveč doživlja.

Osrednja vizija festivala je vedno bil in ostaja film, a tudi vse povezano z dobrim počutjem. Ne moremo moriti ljudi z brezosebnim nizanem filmov drugega za drugim, ne da bi jim pri tem ponudili še kaj več. MFF je tako že v svoji formativni fazi pomislil na sprostitev po napornem gledanju; pri nas se ljudje sprostijo in poveselijo na malce drugačen način. Sprva je šlo za vsakonočno didžejsko kulturo, pozneje za koncerte. Po tej plati je letos festival zelo ambiciozen, saj smo v zadnjih nekaj izvedbah zredu-

cirali število nastopajočih glasbenikov, potem pa za jubilejni festival zavedo znova obrnili na glavo. Festival bo začela skupina Let 3 in končala skupina Laibach. Vsak večer bo po koncu projekcij na dveh prizoriščih mogoče prisostvovati izbranemu glasbenemu programu.

Tovrstne poteze so se v »sredinski« fazi festivala tudi nekoliko obrnile proti vam, saj so (mladi) ljudje začeli prihajati izključno zaradi koncertov, s čimer seveda ni bilo nič narobe, a je kazalo, da zidovi Motovuna zaradi pretirane gneče ne bodo zdržali.

Res je, pojavila se je kriza, prenatrpanost. V določenem trenutku nam je stvar ušla izpod nadzora, zato smo se morali na različne načine bojevati proti prihodu prevelikega števila poslušalcev oziroma gledal-

Res je, pojavila se je kriza, prenatrpanost. V določenem trenutku nam je stvar ušla izpod nadzora, zato smo se morali na različne načine bojevati proti prihodu prevelikega števila poslušalcev oziroma gledalcev. Še dobro, da se nikomur ni nič zgodilo. Postalo je prenevarno.

cev. Še dobro, da se nikomur ni nič zgodilo. Postalo je prenevarno. Tudi po tej plati smo postali fenomen, saj ne poznam nobenega festivala na svetu, ki bi si načrtno prizadeval, da bi privabil manjše število obiskovalcev. Poteze v nasprotno smer so se na koncu obrestovale in festival je znova zadihal.

Ena izmed vaših uspešnih domislic je tudi država partnerica festivala. Letos ste izbrali Islandijo.

Ideja o državi partnerici je nastala iz spoznanja, da je bila po vsebini Istra kot regija, kjer se festival dogaja, povsem izčrpana. Nujno smo potrebovali osvežitev, umetnike iz drugih okolij, ki bi nam prinesli raznovr-

stnost, nove ideje in drugačno vzdušje. Tako smo se na neki točki domislili, da bi vsakič izbrali eno državo, kamor bi se usmeril fokus festivala. Islandija je bila letos dokaj naravna izbira, saj smo uvideli, da ima festival s to otoško državo čvrste povezave že vso svojo zgodovino. Letos bomo gostili vrhunsko ekipo islandskih umetnikov in prav smešno je, da je vsakdo izmed njih že bil gost festivala, a nikoli niso bili vsi skupaj.

Po katerem ključu poteka izbor programa?

Vsako leto se trudimo kar najbolje uravnovežiti program z malimi filmi, ki smo jih naključno sami odkrili ali so nam jih priporočili prijatelji festivala, in velikimi, že razpinitimi naslovi, med katere letos zagotovo spada canski zmagovalec, film Kvadrat Rubena Östlunda. Z velikimi filmi nikdar nismo imeli težav, pri manjših je precej težje. Težko je že samo priti do njih, sploh izvedeti, da obstajajo. Letos bi tako posebej omenil film Sveti zrak Izraelca Shadyja Srourja.

Motovunski filmski festival je znan tudi po svoji družbeni zavzetosti. Česa se boste lotili letos?

Letos smo zelo ponosni na sekcijo Popačena umetnost 2.0, ki je pravzaprav vzporedni program celotnega festivala in kjer ne bo šlo le za filmski del, temveč tudi za pogovore na izbrano temo. Pri imenu sekcije se seveda poigramo s terminom, s katerim je nacistični režim označeval vso umetnost, ki mu ni bila pogodu. Ker danes, leta 2017, v mnogih državah v regiji in na razdalji med Turčijo in Rusijo znova nastaja ta negativni fenomen, smo se odločili, da spregovorimo o njem. Spet je vse več umetnikov preganjanjih zaradi svojega umetniškega delovanja. Prikazanih bo kar nekaj filmov na to temo, v goste bodo prišli tudi umetniki, ki so preganjanje občutili na lastni koži ali ga še vedno občutijo, od selektorja turškega filmskega festivala, kjer so filmi cenzurirani, ker ne ustrezajo trenutnemu režimu, do Maše iz Pussy Riot, ki je bila zaradi nastopa v cerkvi v zaporu. ✕